

de duurzame
adviseurs

DATA, DRIVE & ACTIE

Wij willen zakelijk Nederland verduurzamen door te doen!

Met onze DDA aanpak activeren wij organisaties om te verduurzamen, op een speelse, pragmatische en enthousiaste manier.

de duurzame
adviseurs

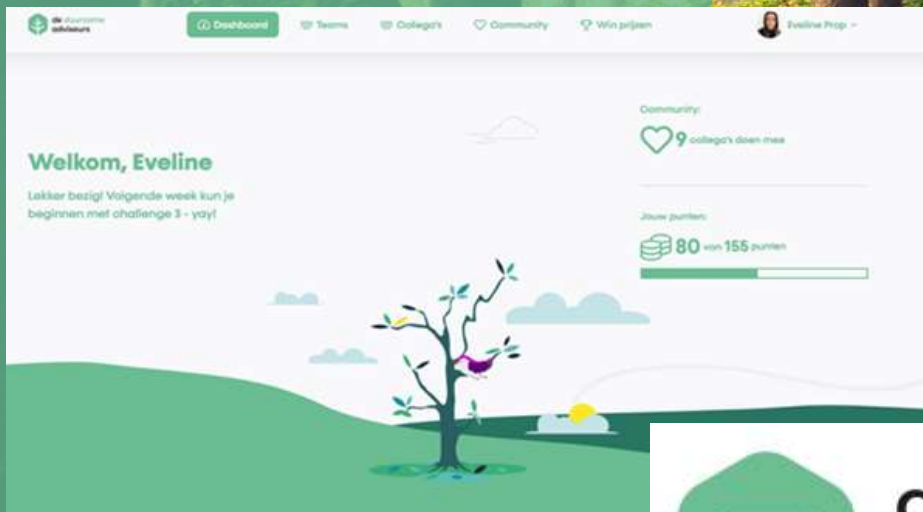

de duurzame
podcast

#12

**JUIST MEDEWERKERS KUNNEN
EEN DUURZAME
REVOLUTIE STARTEN!**

CHARLOTTE
EXTERCATE

de duurzame
game

nederland
co2 neutraal

KLANTEN

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Haarlem

de duurzame
adviseurs

**Corporate
Sustainability
Reporting
Directive**

Verandering in hoe we kijken naar risico

Figure I: The Evolving Risks Landscape, 2007–2020

Top 5 Global Risks in Terms of Likelihood

■ Economic
 ■ Environmental
 ■ Geopolitical
 ■ Societal
 ■ Technological

Source: World Economic Forum 2007-2020, Global Risks Reports

Note: Global risks may not be strictly comparable across years, as definitions and the set of global risks have evolved with new issues emerging on the 10-year horizon. For example, cyberattacks, income disparity and unemployment entered the set of global risks in 2012. Some global risks have been reclassified: water crises and income disparity were reclassified as societal risks in the 2015 and 2014 Global Risks Reports, respectively.

2015: SDG's

- **Bescherming** voor onze planeet, vrede en welvaart voor alle mensen. Aangenomen door alle VN-lidstaten
- **Duurzame groei**: een evenwicht vinden sociale, economische en ecologische duurzaamheid
- Vereist **partnerschap** van regeringen, de particuliere sector, het maatschappelijk middenveld en burgers

FIGURE 1: LACK OF PROGRESS TOWARDS THE SDGs

700

million people in
extreme poverty

World Bank (2018), Poverty and
Shared Prosperity – 2015
Forecasts.

257

more years to close
the economic gender
gap at the current
pace

WEF (2020), The Global Gender
Gap Report 2020.

On track for

3.5°C

temperature rises
this century per
current commitments

UNEP (2019), Emissions Gap
Report 2019.

8

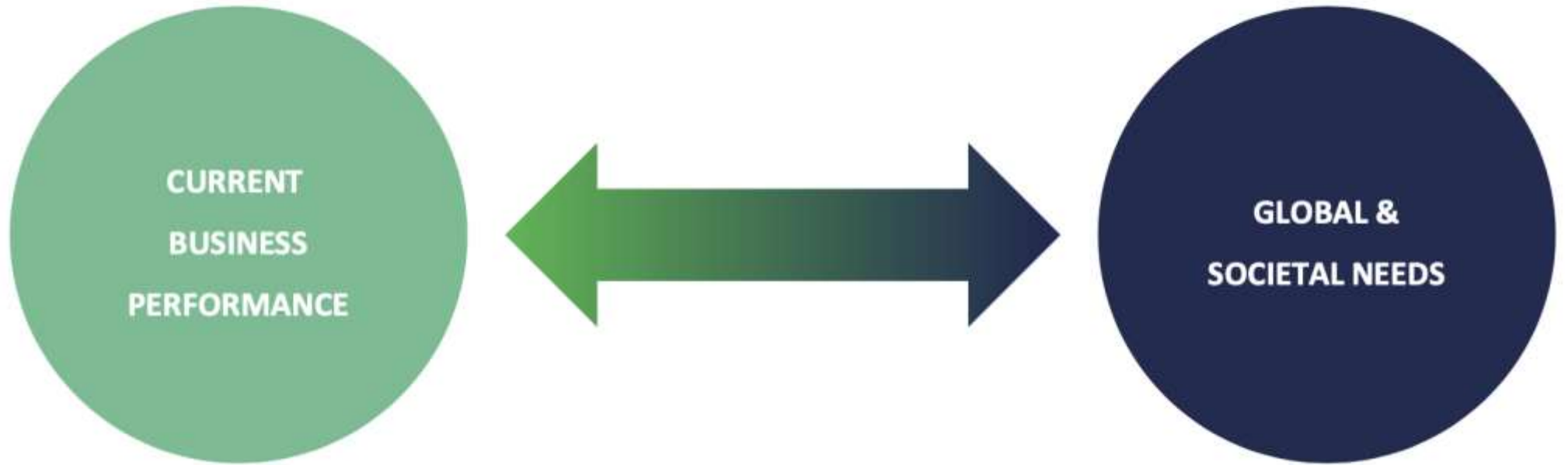
million metric tons of
plastics enter our
oceans every year

Science (2015), Plastic Waste
Inputs From Land into The Ocean.

COVID-19:

- 49 million people are pushed in extreme poverty according to the World Bank
- 305 million jobs have been lost during 1H 2020
- -3% global GDP decline this year (IMF forecast) causing significant impacts on developing countries in particular

- **84%** of companies report taking actions to support the global goals
- **46%** embedded the SDGs in the core business
- **39%** have targets they believe are sufficiently ambitious
- **15%** have targets approved by the Science Based Targets Initiative

Waarom is er een nieuwe regeling opgezet?

Wetgeving

Investeerdere vragen om duurzaamheidsdata

Druk vanuit de maatschappij

Koplopers versnellen

Verschuiving in frameworks

EU-taxonomie: Actie + no harm

Tegengaan klimaatverandering

Klimaatadaptatie

bronnen

Duurzaam gebruik en
bescherming van water en mariene

Transitie naar een circulaire economie

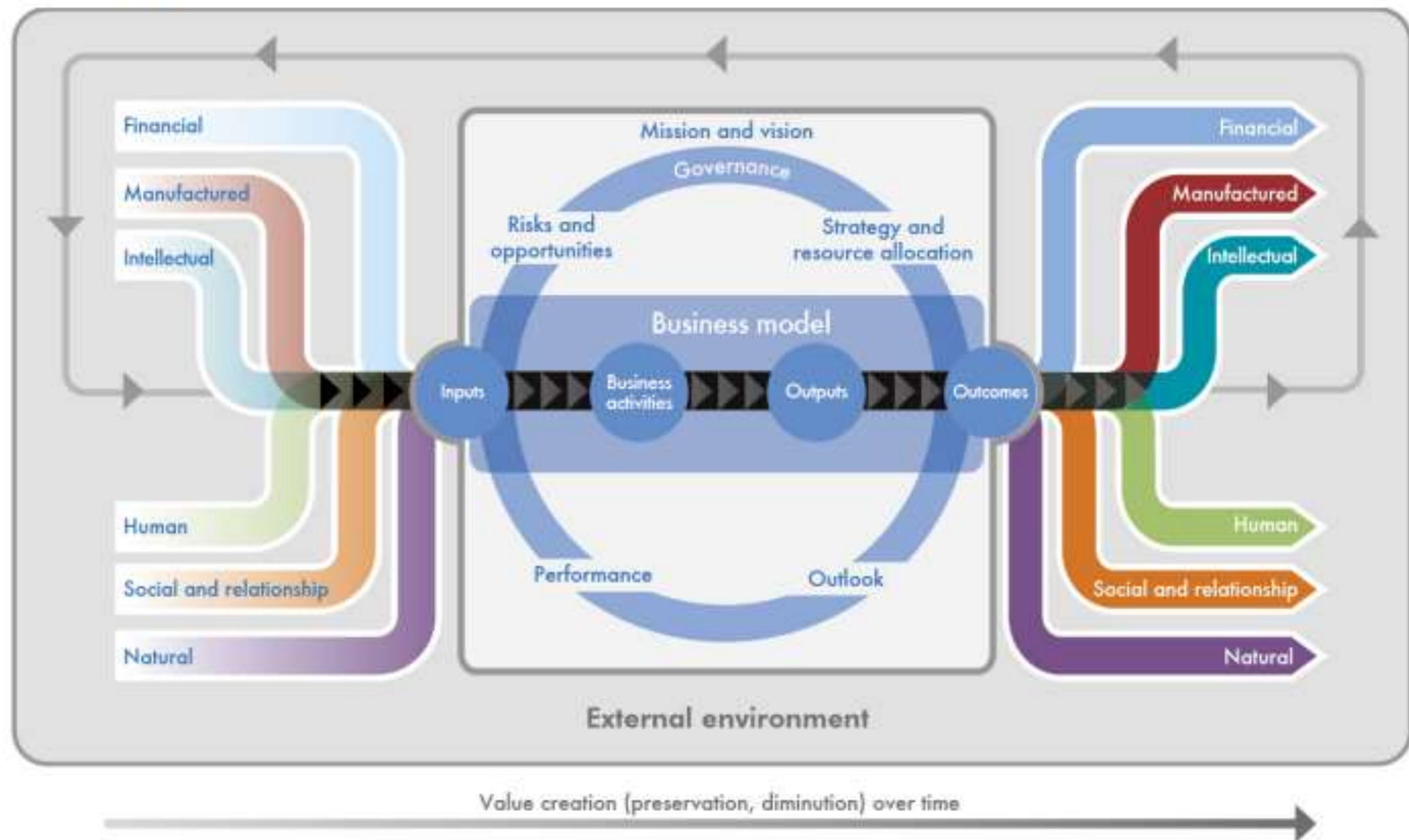
Preventie en bestrijding van
verontreiniging

Bescherming en herstel van
biodiversiteit en

ecosystemen

Figure 2: The value creation process:

Environment

- GHG Emissions
- Air Quality
- Energy Management
- Water & Wastewater Management
- Waste & Hazardous Materials Management
- Ecological Impacts

Leadership & Governance

- Business Ethics
- Competitive Behavior
- Management of the Legal & Regulatory Environment
- Critical Incident Risk Management
- Systemic Risk Management

Business Model & Innovation

- Product Design & Lifecycle Management
- Business Model Resilience
- Supply Chain Management
- Materials Sourcing & Efficiency
- Physical Impacts of Climate Change

Social Capital

- Human Rights & Community Relations
- Customer Privacy
- Data Security
- Access & Affordability
- Product Quality & Safety
- Customer Welfare
- Selling Practices & Product Labeling

Human Capital

- Labor Practices
- Employee Health & Safety
- Employee Engagement, Diversity & Inclusion

GRI Standards

Universal Standards

Requirements and principles for using the GRI Standards

Disclosures about the reporting organization

Disclosures and guidance about the organization's material topics

Apply all three Universal Standards to your reporting

Sector Standards

GRI 11

GRI 12

GRI 13

GRI 14

GRI 15

GRI 16

GRI 17

GRI 18

Use the Sector Standards that apply to your sectors

Topic Standards

GRI 201

GRI 403

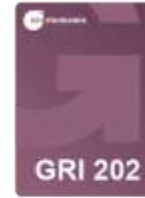
GRI 305

GRI 415

GRI 303

GRI 202

GRI 304

GRI 205

Select Topic Standards to report specific information on your material topics

Voor wie is de CSRD bedoeld?

- Alle grote bedrijven met 2 van de 3 criteria:
- Omzet €40 mio
Balanstotaal: 20 mio
> 250 medewerkers
- + alle beursgenoteerde bedrijven
- Ca. 50.000 bedrijven

Per wanneer gaan deze nieuwe eisen in?

Tijdlijn verschoven:

- *Fase 1: 2025, verslag over boekjaar 2024 – Bedrijven die al voldoen aan de NFRD*
- *Fase 2: 2026, verslag over boekjaar 2025 – Grote ondernemingen die nog niet aan de NFRD voldoen*
- *Fase 3: 2027, verslag op FY2026 – beursgenoteerde kleine tot middelgrote ondernemingen (kmo's) en kleine banken en verzekeringsmaatschappijen.*

De basics

- Governance
- Bedrijfsstrategie en verenigbaarheid met EU-doelstellingen
- Klimaatverandering (CO2-footprint, afval, inkoop, transport, end-of-life)
- Goed werkgeverschap

Dubbele materialiteit

- Inside-out: Welke **impact** heb ik op mijn omgeving?
- Outside-in: Wat heeft impact op mijn organisatie?

Bepalen thema's

1. Op basis van..

- Wetgeving (bijv. EU taxonomy)
- Stakeholders
- Directie
- Bedrijfsbrede brainstorm
- GRI, CSRD of SDG's (longlist naar shortlist)

2. Prioritering

- Het aanbrengen van focus (op basis van risico's, kansen, waarschijnlijkheid, impact)

Materialiteitsmatrix

Altijd, overal en voor iedereen

- 1 Laagste prijs
- 2 Beste service
- 3 Innovatie
- 4 Relevant assortiment
- 5 Gemak

Lekker en gezond

- 6 Lekkere gezonde producten
- 7 Lokale & seizoensproducten
- 8 Betaalbare gezonde producten
- 9 Productveiligheid en -kwaliteit
- 10 Gezonde levensstijl

Aandacht voor leefomgeving

- 11 Aandacht voor dierenwelzijn
- 12 Verminderen van voedselverspilling
- 13 Verminderen verpakkingen & afval
- 14 Reductie in energie & emissie
- 15 Verminderen watergebruik
- 16 Biodiversiteit
- 17 Duurzame keten
- 18 Eerlijke keten
- 19 Lokale betrokkenheid

Goed werkgeverschap

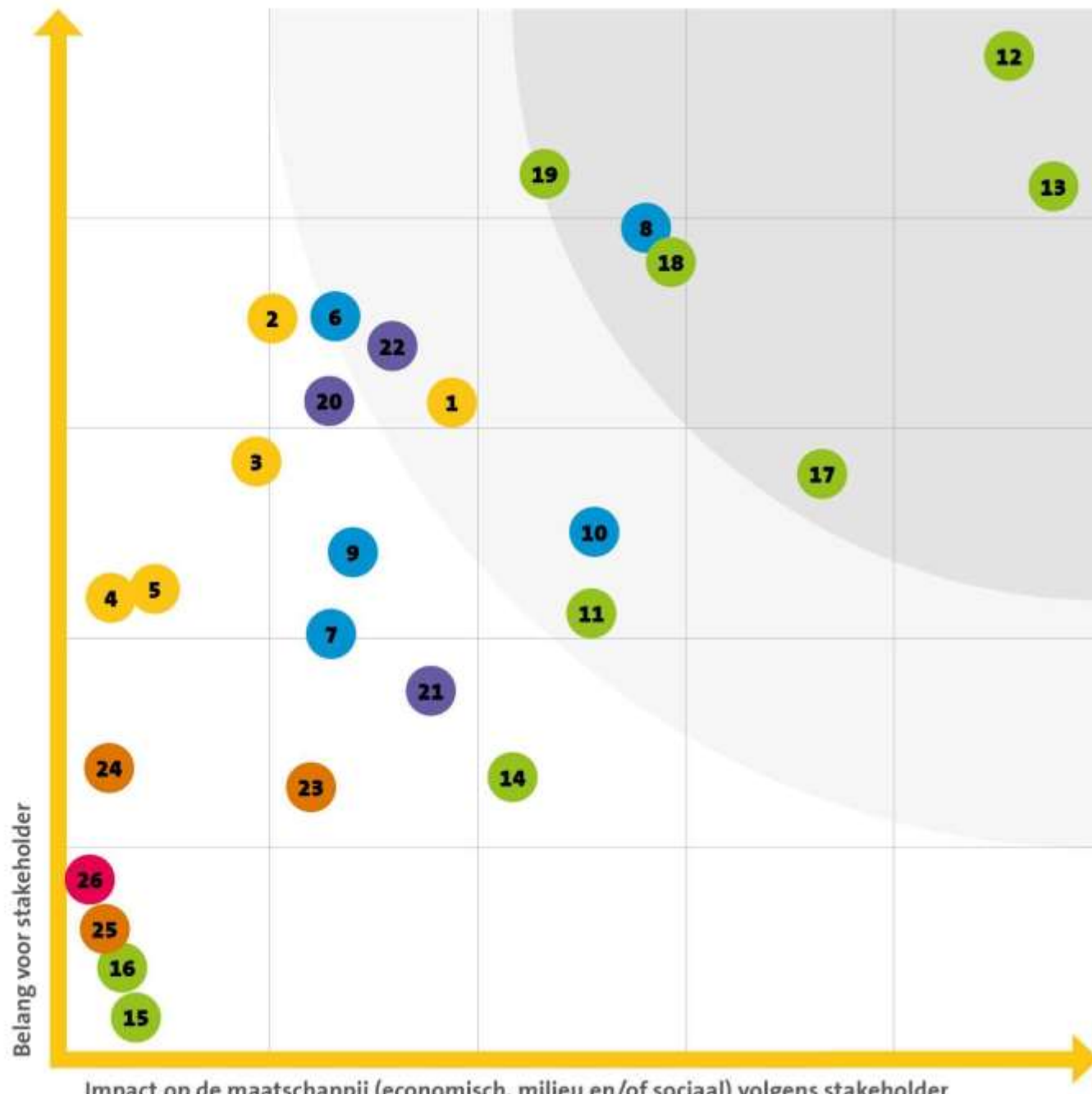
- 20 Plezierige & veilige werkomgeving
- 21 Duurzame inzetbaarheid
- 22 Goede arbeidsvoorwaarden

Goede governance

- 23 Ethisch gedrag
- 24 Diversiteit & inclusie
- 25 Privacy & databescherming

Economische prestatie

- 26 Economische prestatie

Actieplan

Rapportage is niet het doel!
Doel is **actie** en **transparantie**

1. Het maken van een actieplan
Pijlers kiezen → Vertalen naar concrete doelstellingen (SMART) → Vertalen naar KPI's
2. Opzetten projectteam
3. Inrichten van processen en systemen (data)
- Taken en verantwoordelijkheden (RASCI)

Those who have ultimate control over the project and related resources
Accountable

Those who give advice to the Responsible members
Consulted

Responsible

Those responsible for completing a task assigned or for the entire completion of the project

Support

Those who provide assistance to Responsible team members

Informed

Those who need to be kept in the loop at all stages of the project

Rapportage

Opties

1. GRI-tabel
2. Rapportage volgens CSRD-standaard
3. MVO-prestatieladder
4. Eigen MVO-verslag (maatwerk)

Voorbeelden

1. <https://mvo.hoogesteger.nl>
2. <https://www.avogel.nl/bedrijf/mvo/>
3. <https://mvo-sharp.nl>

Hoe voor te bereiden?

- Vorm een projectteam
- Materiele thema's
- Stakeholderanalyse en -betrokkenheid
- GAP-analyse
- Start met rapporteren, ook zonder verplichting

Overige tips

- Maak het onderdeel van je strategie
- Maak het niet mooier dan het is
- Betrek de hele organisatie
- Werk aan betrouwbaarheid data: leg alles vast

Stappenplan voldoen aan de CSRD

Het stappenplan voor organisaties die in 2024 klaar willen zijn voor de CSRD

20
22

2022

1. Samenstellen projectgroep

Deze projectgroep representeert de gehele organisatie. Denk aan inkoop, facilitair, HR, directie, marketing, sales, innovatie, etc.

2. Uitvoeren GAP-analyse / nulmeting

- Wat doet de organisatie al en wat zou de organisatie moeten doen?
- Wat wordt er van de organisatie verwacht?
  - Uitvoeren stakeholderdialoog/ management
- Waar ligt de impact van de organisatie?
  - Uitvoeren dubbele materialiteitsanalyse
- Waar moet de organisatie aan voldoen?
  - Uitvoeren compliance check

De GAP-analyse / nulmeting wordt uitgevoerd op basis van het TCFD framework en de IFRS, GRI en SASB standaarden. Deze standaarden worden momenteel door een werkgroep binnen de EU (EFRAG [European Financial Reporting Advisory Group]) naast elkaar gelegd om een gelijkwaardige vorm te ontwikkelen voor de CSRD.

3. Vaststellen doelen en actieplan

Voor de materiële thema's worden er doelen en acties te worden vastgesteld en geïmplementeerd in een managementsysteem. Aan iedere actie worden er budgetten, verantwoordelijken en tijdsplanningen gehangen.

4. Optioneel: publiceren online MVO verslag

Om deze acties en doelen alvast te communiceren kan er op basis van stap 1 t/m 3 een online MVO verslag gepubliceerd worden. Dit is geen verplichting, maar wel een heel mooi middel om alvast te communiceren met stakeholders. Zie hiernaast het voorbeeld.

* Voorbeeld online MVO verslag

20
23

2023

5. Aan de slag met de gestelde doelen en acties

Periodiek komt de werkgroep samen om de gestelde acties en nieuwe ontwikkelingen door te spreken.

6. Continueren stakeholderdialoog

De organisatie dient continu met stakeholders in overleg te zijn met betrekking tot de gestelde doelen en acties. Het online MVO verslag kan hierbij helpen en denk bijvoorbeeld ook aan het voeren van interviews en/of leveranciersbeoordelingsgesprekken.

7. Indien nodig bijsturen

Op 31 oktober 2023 wordt de definitieve rapportage standaarden geleverd door de werkgroep (EFRAG). Op basis van deze standaarden (waarvan de inhoud nog niet bekend is) kan het beleid worden aangescherpt indien nodig.

8. Optioneel: updaten online MVO verslag

2024

9. Te rapportage conform de CSRD opmaken

Omdat er in 2022 en 2023 een goede voorbereiding is geweest, kan er in 2024 een rapportage met beleid en voortgang worden gepresenteerd conform de CSRD richtlijn.

10. Controle van de eerste rapportage

Het eerste rapport wordt gecontroleerd door een externe organisatie (minimal limited assurance/beperkte mate van zekerheid). Waarschijnlijk gaan de accountants hier een rol in spelen.

11. Het rapport is klaar om ingediend te worden in de online portal van de EU.

12. Continu verbeteren

De organisatie blijft continue aan de slag met de gestelde doelen en acties, voert maatregelen uit en blijft in gesprek met haar stakeholders. Jaarlijks wordt er een MVO verslag opgesteld en getoetst conform de geldende CSRD standaarden.

de duurzame
adviseurs

Vragen?

**[Bas@deduurzame
adviseurs.nl](mailto:Bas@deduurzameadviseurs.nl)**

06 - 148 407 31

THANKS!